

# SENZACIONALNO OTKRIĆE SRPSKIH ARHEOLOŠKIH PLOČICA

PIŠE  
TANJA  
RUDEŽ



# A

rheolozi iskopali tajanstvene magijske pločice, bruje ovih dana Guardian, Huffington Post, National Geographic, Daily Mail i drugi svjetski mediji o velikom arheološkom otkriću u Srbiji.

Tim pod vodstvom prof. Miomira Koraća otkrio je na prostoru arheološkog parka Viminacijum pločice od zlatne i srebrne kovine gusto ispisane simbolima urezanim oštrim predmetom. Na teritoriju Rimskog Carstva, današnjem Egiptu i Italiji, već su nađene pločice s kletvama i molitvama, ali nikada ovakve kakve su otkrivene u Viminaciju pa je stoga zanimljiv interes svjetskih medija.

**SPALJENI POKOJNICI** Kako sam Koraćev tim upoznala u ljetu 2012. godine kad sam radila reportažu iz Viminacija o "groblju mamuta", odmah sam nazvala toga poznatog srpskog arheologa.

- Mi smo prošli tjedan radili iskanja u okviru zaštitnih arheoloških istraživanja u sklopu termoelektrane Kostolac. Naime, naš je cilj istražiti prostor gdje će biti budući treći blok termoelektrane. Tu smo našli više grobova inhumiranih i spaljenih pokojnika - rekao mi je Korać te naglasio da su dva groba bila posebna.

- Jedan je bio dječji, a antropolozi su danas detaljno obradili taj grob.



Pločice su izazvale golem interes jer dosad nije bilo takvih otkrića

U pitanju je dijete uzrasta oko pet godina. Na dječjim kostima nema tragova lezija, znači da nije bolovalo od neke dugotrajne bolesti. Uzrok smrti može biti upala pluća, možda trovanje ili nešto slično. Oko djetetova vrata bio je amulet u koji su stavljene zlatne pločice s ispisanim tekstom na grčkom alfabetu. Ipak, tekst nije na grčkom nego na nekom bliskoistočnom jeziku - ispričao je Korać. Arheolozi su uspjeli pročitati neka od imena na pločici.

- Spominju se razna božanstva bliskoistočnog panteona, od Asirije preko Babilona do Egipta. No, zanimljivo je da nema grčkih božanstava. Spominju se Thobabau, Seneselam, Sesengenfaranges, Jahve, dakle božanstva iz potpuno različitih priča. Vjerojatno je riječ o amuletima koji su trebali zaštiti dijete. Tekst je u 10 vertikalnih kolona i još nismo sve pročitali. Sada pokušavamo sve to dešifrirati - pojasnio je Miomir Korać, direktor Arheološkog parka Viminacijum.

Zatim je rekao da drugi grob pripada ženi u dobi između 25 i 35 godina. - Tu smo našli dvije pločice, jednu srebrnu, a drugu zlatnu. One su isključivo pisane simbolima, što je tek potpuna zagonetka i ne znam kako ćemo to mi ili netko drugi dešifrirati. Nadamo se da netko ipak hoće - istaknuo je Korać.

Srpski arheolozi odredili su i starost pločica: one potječu iz trećeg i četvrtog stoljeća naše ere. Zanimalo me pripadaju li nađeni grobovi nekoj ranokršćanskoj sekti. - Zasad nemamo odgovor na to jer nemamo elemente na kojih bismo mogli tvrditi takvo što. No, takva mogućnost postoji jer je u četvrtom stoljeću nakon Milanskog edikta kršćanstvo već ravnopravna religija - pojasnio je Korać.

**NASELJA I GRADOVI** Arheološki park Viminacijum ostatak je rimskog vojnog logora i grada. Na tom je prostoru u prvom stoljeću najprije podignut logor, Legio VII Claudia Pia Fidelis, rimske legije



## "Nitko ne zna dešefirirati pločice nadene ispisane simbolima"

Svjetski mediji raspisali su se o amuletima, od kojih je jedan pronađen na kostima djeteta i sadrži zlatne pločice s natpisima bliskoistočnih božanstava, a još dva na kosturu žene s nepoznatim simbolima

koja je brojala između 5000 i 6000 vojnika. Diljem Rimskog Carstva bilo je četrdesetak rimskih logora uz koja su obično nicala naselja i gradovi. Kad je nestalo Rimsko Carstvo, ti su gradovi nastavili živjeti. Tako se Londinium nalazi ispod današnjeg Londona, Medio-

**VELIKA NAGRADNA IGRA SLOBODNE DALMACIJE**

**Sa Slobodnom u školu**

**KAKO SUDJELOVATI**

Od ponedjeljka 15. 8. do ponedjeljka 22. 8. sakupite 7 kupona i pošaljite ih na našu adresu:

Slobodna Dalmacija d.d. - Marketing  
Hrvatske mornarice 4, 21000 Split

ZA NAGRADNU IGRU „SA SLOBODNOM U ŠKOLU“ Akoste propustili neki od kupona, u ponedjeljak 22. 8. objavljujemo JOCKER kupon koji miljenja jedan propušteni. U Izvlačenje ulaze sve pošiljke s ispravno popunjениm kuponima pristigle do ponedjeljka 29. 8. u 12 sati. Javno izvlačenje dobitnika održat će se u ponedjeljak 29. 9. u 12 sati, u zgradi Slobodne Dalmacije u Splitu. Dobitnici će biti objavljeni u srijedu, 31. 8. u Slobodnoj Dalmaciji.

**90 NAGRADA**  
**ZA ŠKOLARCE!**

TechnoMarket

Mozaik knjiga

Ribola

victa

RESERVED  
RESERVED  
kids

NARODNE  
BIBLIOTEKE

filma

hama CENTAR

# LOGA POD VODSTVOM MIOMIRA KORAĆA



Dosad najpoznatije otkriće na ovom nalazištu bio je očuvani kostur stepskog mamuta kojeg su nazvali Vika

**VAŽNA OTKRIĆA POSLJEDNJIH GODINA U VIMINACIJU**

**2009.** godine otkriven očuvani kostur stepskog mamuta Vike

**2012.** godine otkriveni ostaci sedam vunastih majmuna

**2014.** godine otkriveni mramorni kipovi i zlatna ogrlica iz rimskog doba

**srpanj 2016.** godine otkrivena podzemna grobnica sa sedam zlatnih novčića

**kovo 2016.** godine otkrivene zlatne i srebrne magijske pločice

odnosno grobniča. U posljednjih 30-ak godina istraženo je više od 14.000, a arheolozi su našli oko 40.000 predmeta, od čega je njih oko 1000 od zlata. - Viminacijumska je nekropola najveća dosad istražena u Rimskom Carstvu. No, mi sada ponovno ulazimo u prostor termoelektrane gdje smo nekad istraživali i prema našoj procjeni očekuje nas još 10.000 grobova - rekao je Korać. Njegov arheološki tim broji 25 istraživača, 13 doktora znanosti i 12 doktoranada, a ovoga ljeta došao je do nekoliko važnih otkrića. Primjerice, krajem srpnja Koraćev tim iskopao je na dubini od 1,8 metara obiteljsku podzemnu grobnicu namijenjenu pripadnicima višeg staleža. Grobniča je bila u funkciji dulje od dva stoljeća, a ukupno je imala 11 grobnih mjesta. Tu je zatim Mladen Jovičić, mladi arheolog iz Koraćeva tima, otkrio sedam zlatnika koje je netko prije 16. stoljeća sakrio u strahu od velike najeze Huna. Šest primjeraka novca je iskovano u periodu od 402. do 420. godine, dok je sedmi primjerak kovan u razdoblju od 430. do 440. godine.

- Tri novčića su iz vremena cara Honorija, a četiri iz doba Teodozija II. Tu su dragocjenosti ostavljene nakon prestanka korištenja grobničice, i to kada je već djelomično bila uništena. No, nađeno je i dvadesetak brončanih novčića kovanih u periodu od sredine trećeg do sredine petog stoljeća - rekao je Korać i naglasio da je ovo ljetu vrlo plodno za njegov tim.

- Upravo obavljamo iskapanja na legijskom logoru, gdje imamo sjajne nalaze. Tu cijeli kameni blokovi gdje je bila smještena rimska legija. Upravo radimo kod jedne antičke kule, gdje smo kopali jedan olovni sarkofag. Kod amfiteatra na kome radimo našli smo kosti leoparda koji je sudjelovao u borbama. Viminacijum je jedino mjesto izvan Rima gdje su nađene kosti leoparda koji je sudjelovao u borbama u amfiteatru. To je izvanredna stvar, a sada prolazi nezapaženo zbog otkrića magijskih pločica - istaknuo je Korać.

Zatim smo razgovor skrenuli na otkriće ostataka mamuta na prostoru površinskog kopa Drmno, kilometar udaljenosti od Viminacija. U potrazi za ugljenom strojevi su 2009. godine u sedimentu

**"Kod amfiteatra smo našli kosti leoparda koji je sudjelovao u borbama. Viminacijum je jedino mjesto izvan Rima gdje su pronadene kosti leoparda"**

zutog šljunka na dubini od 27 metara nabasali na potpuno očuvan kostur mamuta. Bila je to svjetska senzacija jer su otkrića cijelovitih kostura mamuta velika rijetkost. Znanstvenici su ubrzo zaključili kako je taj mamut bio visok više od četiri metra, dugačak pet-šest metara i težak 10 tona. U prvi mah uvjereni kako je riječ o ženski, mamutu su dali ime Vika. No, kasnije analize pokazale su da je Vika zapravo bila mužjak stepskog mamuta. U lipnju 2012. godine arheolozi su na udaljenosti 900 metara od Vike našli ostatke sedam mamuta koji su bili pripadnici vrste vunastog mamuta.

**MUZEJ ZA MAMUTE** - Mi smo našim mamutima napravili jedan divan podzemni muzej koji je otvoren 2014. godine. Osim Vike, koja je rodoničnica mamutskog pokreta kod nas, tamo smo smjestili i ostatke četiri vunasta mamuta, koji su od nje mlađi oko 170.000 godina. Nazvali smo ih Nosko, Trbuško, Džomla i Mapi - rekao je Korać.

Arheološki park Viminacijum, koji je službeno otvoren 2006. godine, sve je atraktivnije turističko odredište, a godišnje ga posjeti 60.000 turista kopnenim i 17.000 vodenim putem, odnosno velikim brodovima preko Dunava. Oko 30 posto posjetitelja su stranci.

- Uvjeren sam da će Viminacijum tek dati svoj pravi doprinos u dešifriranju onoga što se nekad događalo na ovim prostorima u rimskim provincijama. Sada smo jako zaokupljeni organizacijom Limes kongresa, svjetskog kongresa arheologa koji će se 2018. godine održati u Viminaciju. Očekujemo više stotina arheologa iz cijelog svijeta koje želimo dočekati s otkrivenim dijelovima rimskog legijskog logora. Željeli bismo da zajednički uživamo u tim otkrićima - zaključio je Miomir Korać.

# Šifrirati magijske od termoelektrane"

lanum ispod Milana, Singidunum ispod Beograda, što otežava istraživanja. Jedino mjesto gdje nema suvremenoga grada jest Viminacijum. - Prednost Viminacijuma jest to što nema naselja u blizini, pa stoga 250 hektara užeg teritorija toga drevnog grada i 450 hektara

širega gradskog teritorija pružaju nama arheozima, antropoložima i zoologima velike mogućnosti istraživanja - rekao je Korać.

**OPLJAČKAN I UNIŠTEN** Viminacijum mnogi nazivaju balkanskim Pompejima. Za razliku od Pompeja, nestalih pod naletom lave iz

Vezuva 79. godine, Viminacijum je opljačkan i uništen sredinom petog stoljeća. Stoljećim je zatim ostao zaboravljen pod zemljom. No, krajem sedamdesetih godina prošlog stoljeća arheolozi su ispod termoelektrane Kostolac počeli istraživanja rimskih nekropola,

- 1x prijenosno računalo - Technomarket + godišnja pretplata na digitalno izdanje SD
- 2x tablet računalo - Technomarket + 2x godišnja pretplata na digitalno izdanje SD
- 5x godišnji tečaj engleskog jezika za djecu osnovnoškolske dobi - iGLOBE Split
- 3x komplet English 24/7 - Mozaik knjiga
- 5x Englesko-hrvatski rječnik - Mozaik knjiga

- 8x knjiga/enciklopedija - Mozaik knjiga
- 10x pretplata Prvi izbor - Mozaik knjiga
- 10x pretplata Moj planet - Mozaik knjiga
- 10x poklon bon 1000 kn - Narodne novine
- 10x poklon bon 700 kn - Reserved Kids
- 10x poklon bon 500 kn - Ribola
- 10x poklon bon 500 kn - Victa
- 6x 4-dijelna torba za školu - Pro-Trade

**SLOBODNA DALMACIJA**

**SKUPIT KUPONA**

**NAGRADE**

**1. KUPON UPONEDJELJAK**